

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 189/24

U Luxembourg 7. studenoga 2024.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-460/23 | [Kinsa]¹

Olakšavanje neovlaštenog ulaska pruženo u humanitarne svrhe: nezavisni odvjetnik J. Richard de la Tour smatra da je Direktiva 2002/90 valjana i pojašnjava uvjete za inkriminaciju prema pravu Unije i nacionalnom pravu

Direktiva 2002/90 u skladu je s načelom zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i kazni. Na nacionalnom je sudu da osigura da sankcije koje se primjenjuju na osobe koje su postupale bez vlastitog interesa budu proporcionalne ako te osobe nisu oslobođene od kaznene odgovornosti

Direktivom 2002/90² od država članica zahtijeva se da donesu odgovarajuće sankcije za svaku osobu koja državljaninu treće zemlje namjerno olakšava neovlašteni ulazak na državno područje države članice³. Međutim, tom se direktivom predviđa da države članice mogu ne izricati sankcije ako se to olakšavanje pruža u humanitarne svrhe⁴.

Na temelju te direktive, talijanskim pravom propisano je kažnjavanje olakšavanja neovlaštenog ulaska, neovisno o postojanju financijske koristi. Predviđa se kazna od dvije do šest godina zatvora i novčana kazna u fiksnom iznosu od 15 000 eura za svaku osobu o kojoj je riječ te se čini da je dopušteno kumuliranje tih sankcija.

Sud u Bologni mora odlučiti o kaznenoj odgovornosti državljanke treće zemlje koja je doprinijela neovlaštenom ulasku na talijansko državno područje svoje kćeri i nećakinje upotrebljavajući krivotvorene identifikacijske isprave. Dvoji u pogledu valjanosti Direktive 2002/90 zbog toga što se njome neproporcionalno zadire u temeljna prava osoba o kojima je riječ. Konkretno, smatra da je ta direktiva protivna načelu proporcionalnosti, s obzirom na to da zakonodavac Unije propisuje kažnjavanje olakšavanja neovlaštenog ulaska neovisno o postojanju financijske koristi, pri čemu se od država članica ne zahtijeva da izuzmu od kaznene odgovornosti one koji djeluju u humanitarne svrhe ili zbog postojanja obiteljskih veza.

U svojem današnjem mišljenju nezavisni odvjetnik Jean Richard de la Tour pojašnjava, kao prvo, da inkriminacija olakšavanja neovlaštenog ulaska obuhvaća sve radnje kojima osoba promišljeno i namjerno olakšava neovlašteni prelazak granice države članice, neovisno o njezinim pobudama.

Kao drugo, smatra da ne postoji **nijedan element koji može utjecati na valjanost te direktive s aspekta načela zakonitosti kaznenih djela i kazni** iz članka 49. stavka 1. Povelje. Ta inkriminacija obuhvaćena je kaznenom nadležnošću, koja je podijeljena između Unije i država članica te je dio usklađivanja postojećih nacionalnih zakonodavstava. Budući da navedena direktiva ne može sama po sebi dovesti do kaznene odgovornosti osoba, državama članicama prepušta se da uvedu tu inkriminaciju nacionalnim propisom koji je proporcionalan, uz specifičnost, preciznost i jasnoću koje su potrebne da bi se zadovoljio zahtjev pravne sigurnosti. Također je na državama članicama da u skladu s vlastitim kriterijima za utvrđivanje kaznene odgovornosti odrede u kojoj mjeri osoba može, s obzirom na okolnosti svakog pojedinog slučaja, biti oslobođena od kaznene odgovornosti ili razloge za oslobođenje od kazne ili za njezino smanjenje.

Kao treće, nezavisni odvjetnik J. Richard de la Tour smatra da **inkriminacija olakšavanja neovlaštenog**

useljavanja nije protivna načelu proporcionalnosti iz članka 49. stavka 3. Povelje. S jedne strane, važno je uzeti u obzir ne samo prijetnju koju ta pojava predstavlja za očuvanje javnog poretka i upravljanje granicama, nego i opasnosti kojima osobe o kojima je riječ mogu biti izložene zbog nezakonitih aktivnosti koje su povezane s time i situaciju velike nesigurnosti i ovisnosti u kojoj se mogu naći. S druge strane, iako pruženo olakšavanje nije nužno obuhvaćeno aktivnošću čiji je cilj stjecanje financijske koristi i ne dovodi sustavno do ozbiljne opasnosti za život tih osoba, važno je sve radnje kojima se doprinosi neovlaštenom ulasku državljana trećih zemalja obuhvatiti područjem djelovanja kaznenih tijela, kako bi se osigurao veći nadzor radnji koje se, pod izgovorom da su počinjene iz solidarnosti ili zbog obiteljskih veza, u stvarnosti mogu počinuti zbog drugih razloga. U tom kontekstu, na nacionalnom je sudu da utvrdi pobude počinitelja i ocijeni u kojoj je mjeri ta radnja uvjetovana zaštitom prevladavajućeg interesa te opravdava, uzimajući u obzir odredbe njegova nacionalnog prava, oslobođenje osobe o kojoj je riječ od kaznene odgovornosti ili to da je se oslobodi od kazne ili se ona smanji.

Naposljetku, nezavisni odvjetnik J. Richard de la Tour ističe da Sud ne raspolaže dostatnim elementima kada je riječ o doseg razloga za izuzimanje od kaznene odgovornosti ili oslobođenje od kazne ili njezino smanjenje koji su predviđeni talijanskim pravom. Međutim, ističe da se načelu proporcionalnosti protivi nacionalni sustav koji sudu ne dopušta odvagivanje interesa o kojima je riječ i individualizaciju kazne. Konkretno, **nacionalni sud mora moći razlikovati inkriminaciju osobe koja je djelovala iz čovječnosti ili nužnosti od inkriminacije osobe koja je vođena istinskom kriminalnom namjerom da počinji djelo koje je zakonom izričito zabranjeno s ciljem stjecanja financijske koristi.**

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s čitanja mišljenja dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² [Direktiva 2002/90/EZ](#) Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka

³ Vidjeti članak 1. stavak 1. točku (a) Direktive.

⁴ Vidjeti članak 1. stavak 2. Direktive.